

***SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO
W MOŃKACH
ZA 2023 ROK***

SPIS TREŚCI:

I. INFORMACJE OGÓLNE O BANKU	3
II. ZEWNĘTRZNE WARUNKI DZIAŁANIA.....	5
III. CZŁONKOSTWO, STAN ORGANIZACYJNY I ZATRUDNIENIE	8
IV. STAN FUNDUSZY WŁASNYCH	9
V. SUMA BILANSOWA.....	11
VI. GŁÓWNE POZYCJE AKTYWÓW BANKU	11
VII. GŁÓWNE POZYCJE PASYWÓW BANKU	14
VIII. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	14
IX. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI EKONOMICZNE EFEKTYWNOŚCI DZIAŁANIA BANKU	19
X. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM	20
XI. DZIAŁALNOŚĆ INFORMATYCZNA.....	28
XII. ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO.....	28
XIII. INFORMACJE DODATKOWE.....	31
XIV. ZAŁOŻENIA NA KOLEJNE LATA DZIAŁALNOŚCI.....	33
XV. PODSUMOWANIE	34

I. INFORMACJE OGÓLNE O BANKU

Nazwa	<i>Bank Spółdzielczy w Mońkach</i>
Forma prawna	<i>Spółdzielnia</i>
KRS	<i>0000129665</i>
REGON	<i>000494143</i>
NIP	<i>5461053304</i>
Kraj siedziby	<i>Rzeczpospolita Polska</i>
Siedziba	<i>Mońki</i>
Adres	<i>19-100 Mońki, ul. Wyzwolenia 13</i>
Telefon	<i>85 727 99 10</i>
Strona internetowa	<i>www.bsmonki.pl</i>

I. WŁADZE BANKU

Na dzień 31.12.2023 roku władze statutowe Banku pracowały w następującym składzie:

1. Rada Nadzorcza wybrana na kadencję 2020-2024

	<i>Funkcja</i>
<i>Jarosław Lewocz</i>	<i>Przewodniczący Rady Nadzorczej</i>
<i>Anna Okulczyk</i>	<i>Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej</i>
<i>Ryszard Kuć</i>	<i>Sekretarz Rady Nadzorczej</i>
<i>Antoni Świerziński</i>	<i>Członek Rady Nadzorczej</i>
<i>Antoni Siuchno</i>	<i>Członek Rady Nadzorczej</i>
<i>Wojciech Szklanko</i>	<i>Członek Rady Nadzorczej</i>
<i>Bogusław Rutkowski</i>	<i>Członek Rady Nadzorczej</i>
<i>Eugeniusz Kulesza</i>	<i>Członek Rady Nadzorczej</i>
<i>Andrzej Pogorzelski</i>	<i>Członek Rady Nadzorczej</i>

2. W okresie sprawozdawczym działalnością Banku kierował Zarząd w składzie:

<i>Jan Ciborowski</i>	<i>Prezes Zarządu</i>
<i>Alicja Chojnowska</i>	<i>Wiceprezes Zarządu</i>
<i>Krzysztof Czapski</i>	<i>Wiceprezes Zarządu</i>

W 2023 roku Zarząd Banku obradował 103 razy. Na posiedzeniach podjął 144 uchwały, które dotyczyły między innymi:

- ❖ aktualizacji obowiązujących w Banku regulaminów i instrukcji produktowych,
- ❖ wprowadzania nowych regulacji wewnętrznych,

- ❖ przyjęcia „Planu ekonomiczno -finansowego na 2023 rok”,
- ❖ przyjęcia „Strategii działania BS w Mońkach”,
- ❖ aktualizacji regulacji określających zasady systemu zarządzania ryzykiem,
- ❖ ogłaszania informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczącym działalności Banku,
- ❖ przyjmowania nowych członków,
- ❖ uruchomienie produktów promocyjnych,
- ❖ zmian w Taryfie opłat i prowizji bankowych,
- ❖ wprowadzenia do bieżącej eksploatacji systemu Novum Bank Enterprise NUX

Ceny usług naszego Banku były systematycznie oceniane, porównywane i dostosowywane do warunków rynkowych oraz cen oferowanych przez konkurencję. Polska gospodarka w 2023 r. pozostała pod wpływem negatywnych szoków będących skutkiem wojny w Europie Wschodniej. Rada Polityki Pieniężnej w Polsce w III i IV kwartale 2023 roku obniżyła stopy procentowe łącznie o 1,00 p.p.

W 2023 roku w celu dostosowania regulacji wewnętrznych do przepisów prawa oraz zapewnienia spójności z pozostałymi regulacjami, a także sytuacji wpływającej na funkcjonowanie Banku wprowadzono szereg aktualizacji procedur i regulacji wewnętrznych w Banku. Na bieżąco dostosowano obowiązujące regulacje do wytycznych SOZ BPS oraz KNF.

Zarząd na bieżąco rozpatrywał sprawy dotyczące:

- ❖ działalności kredytowej, w tym decyzji kredytowych oraz zmian w rezerwach celowych i odpisów aktualizujących,
- ❖ spraw w zakresie zarządzania portfelem wierzytelności trudnych; w tym windykacji i restrukturyzacji,
- ❖ informacji przekazywanych zgodnie z Systemem Informacji Zarządczej,
- ❖ sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku oraz analizy występujących ryzyk,
- ❖ ustalania indywidualnych warunków udzielania kredytów i przyjmowania depozytów,
- ❖ zagadnień pracowniczych,
- ❖ interpretacji i wyjaśniania przepisów,
- ❖ inwestycji i remontów oraz wyposażenia placówek Banku,
- ❖ przyjmowania planów kontroli wewnętrznej,
- ❖ spraw członkowskich,
- ❖ organizacji Zebrań Grup Członkowskich oraz Zebrań Przedstawicieli,
- ❖ rozpatrywania pism dotyczących przyznawania dotacji dla organizacji społecznych.

3. Zebranie Przedstawicieli

W dniu 06 czerwca 2023 r. odbyło się Zebranie Przedstawicieli, które podjęło uchwały m.in. w sprawach:

- 1) zatwierdzenia sprawozdania z działalności Banku za 2022 rok.
- 2) uchwalenia kierunków działalności na 2023 rok.
- 3) zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok 2022.
- 4) przyjęcia oceny stosowania Zasad ładu korporacyjnego.
- 5) udzielenia absolutorium członkom Zarządu z wykonania obowiązków za rok 2022.
- 6) ustalenia najwyższej sumy zobowiązań jaką Bank może zaciągać.
- 7) podziału nadwyżki bilansowej Banku za 2022 rok.
- 8) zmian w Statucie Banku.
- 9) oceny adekwatności regulacji wewnętrznych dotyczących funkcjonowania Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Mońkach oraz skuteczności jej działania za 2022 rok.
- 10) indywidualnej oceny wtórnej poszczególnych członków Rady Nadzorczej.
- 11) zbiorowej oceny Rady Nadzorczej.
- 12) zatwierdzenia sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej za rok 2022.
- 13) zatwierdzenia zmian w Regulaminie działania Rady Nadzorczej.

II. ZEWNĘTRZNE WARUNKI DZIAŁANIA

1. Uwarunkowania makroekonomiczne

Rok 2023 w stosunku do poprzedniego był ożywieniem dla naszej gospodarki. Inflacja systematycznie hamowała. Czynnikiem zmniejszającym tempo wzrostu cen konsumpcyjnych była w szczególności wyraźnie niższa dynamika cen oraz obniżenie tempa wzrostu cen nośników energii. Jej średnia wartość w Polsce wyniosła 11,6%. Odnotowano również wzrost cen, jednak nie był on aż tak drastyczny jak w ubiegłym roku. Największe podwyżki dotknęły produkty pochodzenia roślinnego. Ceny warzyw są o ok. 12% wyższe, zaś cena pieczywa i produktów zbożowych wzrosła o ponad 8%.

Bezrobocie utrzymywało się na poziomie 5%, w grudniu wzrosło do 5,1%, co zdaniem ekonomistów mogło być spowodowane standardowymi wahaniami sezonowymi.

2023 rok był znakomity dla inwestorów. Rynki finansowe kontynuowały tendencje wzrostowe rozpoczęte w październiku 2022 r. Padły giełdowe rekordy wszechczasów. Polskie aktywa odegrały pierwszoplanowe role.

Na rynkach obligacji mieliśmy do czynienia z hossą w Polsce przez cały rok oraz zmianą trendu z bessy na hossę na rynku amerykańskim w październiku 2023 r. Rentowność amerykańskich instrumentów 10-letnich spadła do 3,90 proc., niemieckich do 1,97 proc., a polskich do 5,16 proc. Sytuacja na naszym rynku papierów dłużnych korporacyjnych była bardzo dobra. Sprzyjał napływ środków do polskich funduszy dłużnych, które zanotowały znakomite wyniki inwestycyjne.

2. Sytuacja banków spółdzielczych, banków zrzeszających i systemów IPS

Banki spółdzielcze

Na koniec września 2023 roku działały 492 banki spółdzielcze, tj. o 6 mniej niż we wrześniu 2022 roku. Spośród banków działających w dniu 30 września 2023 r. 482 było członkami systemu ochrony, z tego 307 IPS BPS, a 175 IPS SGB.

Poza IPS funkcjonowało 10 banków.

Niniejsza analiza uwzględnia wszystkie banki spółdzielcze działające nieprzerwanie od września 2022 r. do września 2023 r.

Wynik finansowy netto zwiększył się w stosunku do września 2022 r. o 45,7% (do 3,834 mln zł). Wszystkie banki wykazały zysk.

Czynnikami wpływającymi na wzrost wyniku netto były zmiany:

- wyniku odsetkowego (zwiększenie o 1 520 mln zł),
- kosztów wyceny aktywów (zmniejszenie o 358 mln zł),
- pozostałego wyniku pozaodsetkowego (zwiększenie o 8,0 mln zł),
- pozostałych rezerw (zmniejszenie o 8 mln zł).

Czynnikami pomniejszającym wynik netto były zmiany:

- kosztów operacyjnych (zwiększenie o 394,5 mln zł),
- podatku dochodowego (zwiększenie o 242,1 mln zł),
- wyniku z prowizji (zmniejszenie o 33,2 mln zł),
- pozostałych przychodów i kosztów (zmniejszenie o 21,7 mln zł).

Należności banków spółdzielczych od sektorów niefinansowego i samorządowego wzrosły w stosunku do września 2022 r. o 2,1% do 82,4 mld zł.

Utrzymuje się dobra jakość należności od osób prywatnych. Pogorszeniu uległa jakość portfela finansującego przedsiębiorców indywidualnych z 13,3% do 13,5%.

Udział należności zagrożonych w należnościach od sektora niefinansowego i jednostek samorządu terytorialnego nie zmienił się w ciągu roku i wyniósł 6,6%.

Poziom wyrezerwowania należności od sektora niefinansowego zwiększył się z 60,6% do 68,5%.

Depozyty w bankach spółdzielczych wzrosły w stosunku do września 2022 r. o 8,1% do 175,9 mld zł, w sektorze bankowym o 11,5%.

Fundusze własne w stosunku do września 2022 r. wzrosły o 22,1% do 16,7 mld zł.

Łączny współczynnik kapitałowy banków spółdzielczych wzrósł do 22,6%, z 19,6%, we wrześniu 2022 r., natomiast współczynnik Tier I odpowiednio do 22,2% z 19,1%.

Fundusze własne wyższe niż równowartość 5 mln euro posiadały we wrześniu 2023 r. 254 banki wobec 210 we wrześniu 2022 r.

Wszystkie banki spółdzielcze spełniały normy kapitałowe.

Banki zrzeszające i System IPS

Wg stanu na koniec września 2023 r. funkcjonowały 2 banki zrzeszające: Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie oraz SGB-Bank S.A. w Poznaniu. Banki te, na koniec września 2023 r. wykazały łącznie zysk netto w kwocie 70,2 mln zł.

Należności brutto banków zrzeszających od sektora niefinansowego i samorządowego zmniejszyły się w stosunku do września 2022 r. o 4,9% i wyniosły 10,6 mld zł, zaś w przypadku samego sektora niefinansowego zmniejszyły się o 7,2%, do 7,3 mld zł.

Jakość należności banków zrzeszających od sektora niefinansowego oraz samorządów poprawiła się w stosunku do września 2022 r.

Depozyty w bankach zrzeszających zwiększyły się w stosunku do września 2022 r. o 17,9% do 46,8 mld zł, w całym sektorze bankowym wzrosły o 11,5%.

Fundusze własne banków zrzeszających na koniec września 2023 r. były niższe o 13,4% niż we wrześniu 2022 r. i wyniosły 2,41 mld zł. Kapitał podstawowy Tier I stanowił 71,6% funduszy własnych (69,8% we wrześniu 2022 r.).

Wg stanu na koniec września 2023 r. funkcjonowały 2 systemy ochrony: System Ochrony Zrzeszenia BPS i Spółdzielczy System Ochrony SGB.

Systemy ochrony wypracowały 3 650 mln zł zysku netto, żaden bank nie miał straty.

Fundusze własne banków należących do systemów ochrony na koniec września 2023 r. były wyższe niż przed rokiem o 3 165 mln zł i wyniosły 18 077 mln zł.

Łączny współczynnik kapitałowy wzrósł z 19,9% do 22,9%.

Depozyty w obu Systemach Ochrony wzrosły w stosunku do września 2022 r. o 10,5%, do 209 965 mln zł w sektorze bankowym o 11,5%.

Niniejsze dane pochodzą z opublikowanej przez KNF „Sytuacja banków spółdzielczych i zrzeszających po III kwartale 2023”.

III. CZŁONKOSTWO, STAN ORGANIZACYJNY I ZATRUDNIENIE

Według stanu na dzień **31.12.2023 roku** Bank zrzeszał **2 138 członków**, w tym: 1 osobę prawną. **Fundusz udziałowy** Banku Spółdzielczego w Mońkach na **dzień 31.12.2023 roku** wyniósł 261 000 zł. Jednostka udziałowa nie uległa zmianie i wynosiła 100 PLN.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2022	Stan na 31.12.2023
1.	Liczba udziałowców ogółem	2 316	2 138
2.	wartość udziałów zadeklarowanych (0,00 PLN)	293 900	261 000
3.	w tym: wartość udziałów opłaconych (0,00 PLN)	293 900	261 000
4.	Liczba udziałowców ogółem - osoby fizyczne	2 315	2 137
5.	wartość udziałów zadeklarowanych (0,00 PLN)	291 900	259 000
6.	w tym: wartość udziałów opłaconych (0,00 PLN)	291 900	259 000
7.	Liczba udziałowców ogółem - osoby prawne	1	1
8.	wartość udziałów zadeklarowanych (0,00 PLN)	2 000	2 000
9.	w tym: wartość udziałów opłaconych (0,00 PLN)	2 000	2 000
10.	Ilość członków przyjętych	36	5
11.	Ilość członków, którzy wypowiedzieli udziały	139	35
12.	Wartość wypowiedzianych udziałów (0,00 PLN)	21 400	4 200
13.	Ilość członków, których udziały wypowiedziano na podstawie zapisu n/w śmierci	38	9
14.	Wartość wypowiedzianych udziałów (0,00 PLN)	5 700	1 100
15.	Ilość członków, których udziały wypowiedziano na podstawie postanowienia sądu o nabyciu spadku/ aktu notarialnego	4	0
16.	Wartość wypowiedzianych udziałów (0,00 PLN)	400	0
17.	Ilość członków, którzy wypowiedzieli udziały ponad statutową wysokość	0	0
18.	Wartość wypowiedzianych udziałów ponad statutową wysokość (0,00 PLN)	0	0
19.	Ilość członków skreślonych z powodu zgonu	43	0
20.	Wartość udziałów członków skreślonych z powodu zgonu (0,00 PLN)	5 900	0

W 2023 roku pozyskano 5 nowych członków, członkostwo wypowiedziało 35 członków na kwotę 4 200,00 zł. Na podstawie zapisu na wypadek śmierci wypowiedziano członkostwo 9 udziałowców na kwotę 1 100,00 zł. Udziały zostaną wyksięgowane z funduszu udziałowego po uzyskaniu zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego na obniżenie funduszy

własnych. Według stanu na dzień 31.12.2023 roku wszyscy członkowie Banku z poszczególnych grup członkowskich posiadali pełne udziały członkowskie.

Na koniec roku 2023 Bank zatrudniał 47 osób na umowę o pracę, w tym 4 osoby na stanowiskach robotniczych. W Centrali BS zatrudnionych było 30 osób, w Oddziałach: Trzciannie – 5 osób, Goniądz - 6 osób, Jaświły -5 osób i w Filii - 1 osoba. Ogółem w Banku 36 osób posiada wykształcenie wyższe, w tym w Centrali 30 osób, a w Oddziałach - 6 osób. Ogółem 76,06% pracowników Banku to osoby z wykształceniem wyższym, przy czym w centrali mamy 90,91% pracowników z wyższym wykształceniem, natomiast w oddziałach osoby z wyższym wykształceniem stanowią 42,86% wszystkich pracowników oddziałów. Ze stażem pracy do 3 lat na koniec 2023 r. zatrudnionych było 8 osób, pozostali pracownicy posiadają dłuższy staż pracy w BS Mońki.

Polityka szkoleniowa Banku realizowana była na podstawie planu szkoleń oraz elastycznego reagowania na bieżące potrzeby. W 2023 roku zostało zrealizowanych 140 tematów szkoleń, w których uczestniczyło 297 pracowników Banku. W większości były to szkolenia zewnętrzne, organizowane przez wyspecjalizowane firmy i ośrodki szkoleniowe za pośrednictwem internetu w formie e-learningu. Organizowano również szkolenia w siedzibie banku, przeznaczone dla większości pracowników i członków Rady Nadzorczej, które prowadzili specjaliści z firm szkoleniowych, a także pracownicy banku: koordynator programu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, inspektor ochrony danych, stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej.

Potrzeba szkolenia wynika między innymi z konieczności wdrożenia w bieżącej pracy nowych oraz zmieniających się przepisów krajowych, jak również regulacji wynikających z wymogów unijnych.

IV. STAN FUNDUSZY WŁASNYCH

Fundusze banku na dzień 31.12.2023 r. osiągnęły poziom 45 820 tys. zł., co stanowiło 123,64% poziomu funduszy z roku poprzedniego. Stan funduszy własnych w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku zwiększył się o 8 760 tys. zł. Na ich wzrost wpłynął podział wyniku roku poprzedniego.

Wysokość funduszy własnych Banku przekracza wartość 5 mln euro i zgodnie z art. 32 Prawa Bankowego, Bank mógłby prowadzić działalność, bez konieczności zrzeszania się.

Stan poszczególnych funduszy własnych Banku (dane w tys. zł.)

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2022	Stan na 31.12.2023	Dynamika %	Różnica
I.	Fundusze podstawowe	36 938	45 705	123,73%	8 767
1.	Fundusz udziałowy /wpłacony/	294	261	88,78%	-33
2.	Fundusz zasobowy	36 644	45 444	124,01%	8 800
II.	Fundusze własne uzupełniające	191	202	105,76%	11
1.	Kapitał z aktualizacji majątku trwałego	147	147	100,00%	0
2.	Wycena instrumentów finansowych	44	55	125,00%	11
III.	Pomniejszenia funduszy własnych	69	87	126,09%	18
1.	Wartości niematerialne i prawne	69	87	126,09%	18
2.	Wycena instrumentów finansowych	0	0	0,00%	0
	Fundusze własne /I+II-III/	37 060	45 820	123,64%	8 760
	Fundusze własne w Euro	7 902	10 538	133,36%	2 636
	Kapitały własne ogółem	37 052	45 812	123,64%	8 760
	Kapitały własne ogółem w Euro	7 900	10 536	133,36%	2 636

Fundusze podstawowe wyniosły 45 705 tys. zł. Ich wzrost w ciągu roku wyniósł 23,73% czyli 8 767 tys. zł.

Analiza zaangażowania środków BS w Mońkach w instrumenty finansowe Banku Polskiej Spółdzielczości S.A., oraz pozostałe instrumenty finansowe.

Na dzień 31.12.2023 r. łączne zaangażowanie Banku w instrumenty finansowe według wartości bilansowej wyniosło 303 930 tys. zł, w tym:

- 167 222 tys. zł. - lokaty międzybankowe,
- 3 127 tys. zł. - akcje Banku Zrzeszającego,
- 5 507 tys. zł. – obligacje Banku BPS S.A.
- 214 tys. zł. - certyfikaty inwestycyjne,
- 6 915 tys. zł. - obligacje instytucji samorządowych,
- 1 021 tys. zł. - obligacje komercyjne,
- 119 924 tys. zł. – bony pieniężne.

Zaangażowanie w instrumenty finansowe Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.:

1) Akcje Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. 3 127 tys. zł.

Wartość nominalna - 2 609 tys. zł.

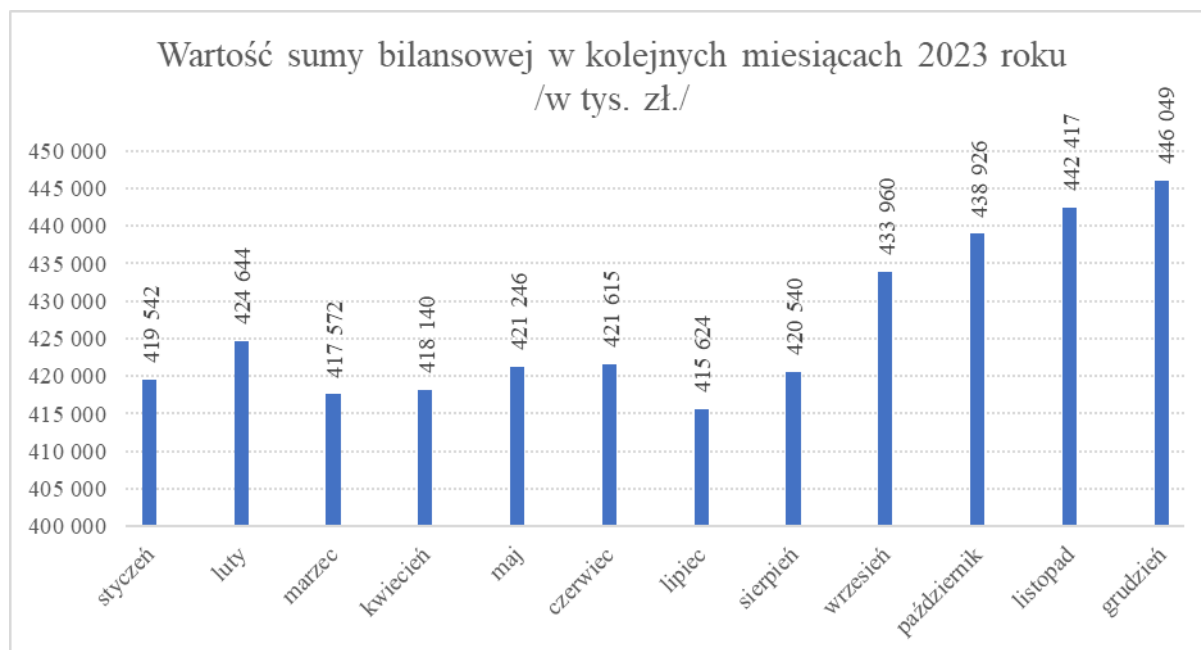
Nadwyżka ceny ponad wartość nominalną 518 tys. zł.

2) Obligacje Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.:

- pięcioletnie - 5 100 tys. zł,
- dziesięcioletnie – 407 tys. zł.

V. SUMA BILANSOWA

Suma bilansowa na 31 grudnia 2023 roku wyniosła 446 049 tys. zł i wzrosła w stosunku do stanu na 31 grudnia 2022 roku o 7,31%, tj. o 30 379 tys. zł.

VI. GŁÓWNE POZYCJE AKTYWÓW BANKU

Struktura aktywów na datę 31 grudnia 2023 roku nie uległa zasadniczej zmianie w stosunku do stanu na 31 grudnia 2022 roku. Największą pozycję aktywów stanowią należności od sektora finansowego, które na dzień 31.12.2023 r. wyniosły 185 429 tys. zł. co stanowi 41,57 % sumy aktywów.

W stosunku do 31.12.2022 r. nastąpił wzrost należności od podmiotów niefinansowych o 1 339 tys. zł tj. o 1,43 %. W tym okresie odnotowano spadek należności od sektora finansowego o 894 tys. zł. Należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych wzrosły o 0,35 %, tj. o 71 tys. zł, stanowiąc na datę 31 grudnia 2023 roku 4,51 % aktywów netto.

W strukturze aktywów największe zmiany nastąpiły w zakresie należności od sektora niefinansowego oraz papierów wartościowych.

Struktura aktywów (dane w tys. zł.)

Wyszczególnienie	Dane na 31.12.2022	Struktura %	Dane na 31.12.2023	Struktura %	Dynamika %	Różnica
Kasa, operacje z bankiem centralnym - razem netto	5 684	1,37	5 399	1,21	94,99 %	-285
Należności od sektora finansowego	186 323	44,82	185 429	41,57	99,52 %	-894
Należności od sektora niefinansowego	93 514	22,50	94 853	21,27	101,43 %	1 339
- w tym należności zagrożone	4 549	1,09	6 736	1,51	148,08 %	2 187
Należności od sektora inst. rząd. i samorząd.	20 044	4,82	20 115	4,51	100,35 %	71
Papiery wartościowe	106 856	25,71	136 710	30,65	127,94 %	29 854
Aktywa trwale, wartości niematerialne i prawne	1 667	0,40	2 026	0,46	121,54 %	359
Inne aktywa	1 582	0,38	1 517	0,34	95,89 %	-65
Aktywa razem	415 670	100,00	446 049	100,00	107,31 %	30 379

Obligo kredytowe wzrosło w stosunku do 31.12.2022 r. o kwotę **2 800 tys. zł**, co stanowiło wzrost o **2,38%**. Ogółem według stanu na 31.12.2023 r. Bank posiadał **120 614 tys. zł** środków własnych zaangażowanych w działalność kredytową.

Stan kredytów w poszczególnych Oddziałach na dzień 31.12.2023 roku przedstawiał się następująco:

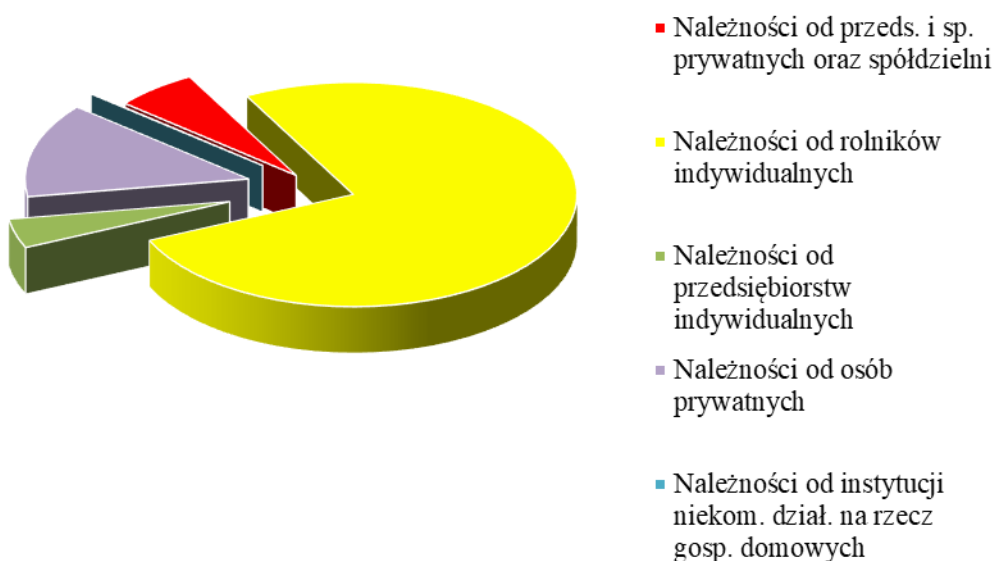
- Oddział Jaświły - 8 951,67 tys. zł
- Oddział Trzcianne - 13 973,64 tys. zł
- Oddział Goniądz - 10 471,02 tys. zł
- Centrala Mońki - 87 218,43 tys. zł

Stan zadłużenia z tytułu udzielonych kredytów ze środków własnych wg wartości nominalnej (dane w tys. zł.)

Lp.	Wyszczególnienie	Dane na 31.12.2022	Dane na 31.12.2023	Dynamika %	Struktura %
1	Kredyty i pożyczki udzielone dla przedsiębiorstw i spółek prywatnych oraz spółdzielni	7 709	6 006	77,91	4,98
	Kredyty w rachunku bieżącym	168	0	0	0
	Kredyty obrotowe	2 969	2 143	72,18	1,78
	Kredyty inwestycyjne	4 572	3 863	84,49	3,20
2	Kredyty i pożyczki udzielone dla rolników indywidualnych	71 208	76 467	107,38	63,40
	Kredyty w rachunku bieżącym	1 912	2 639	138,02	2,19

	Kredyty obrotowe	23 106	36 994	160,10	30,67
	Kredyty inwestycyjne	35 536	27 653	77,82	22,93
	Kredyty na nieruchomości komercyjne	10 654	9 181	86,17	7,61
3	Kredyty i pożyczki udzielone dla przedsiębiorstw indywidualnych	4 457	4 205	94,37	3,49
	Kredyty w rachunku bieżącym	890	950	106,74	0,79
	Kredyty obrotowe	788	720	91,37	0,60
	Kredyty inwestycyjne	2 778	2 535	91,25	2,10
4	Kredyty i pożyczki udzielone dla osób prywatnych	14 306	13 697	95,75	11,35
	Kredyty w ROR	40	39	97,50	0,03
	Kredyty gotówkowe	3 605	4 567	126,69	3,78
	Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	10 661	9 091	85,27	7,54
5	Kredyty i pożyczki udzielone dla instytucji niekomercyjnych dział. na rzecz gosp. Domowych	139	50	35,97	0,04
	Kredyty inwestycyjne	139	50	35,97	0,04
6	Kredyty i pożyczki udzielone dla podmiotów samorządowych	19 997	20 189	100,96	16,74
	Kredyty obrotowe	7 215	6 431	89,13	5,33
	Kredyty inwestycyjne	12 782	13 758	107,64	11,41
7	Kredyty ogółem /1-6/, w tym:	117 814	120 614	102,38	100,00
	Należności zagrożone, w tym:	4 549	6 736	148,08	5,58
	Należności poniżej standardu	144	104	72,22	0,09
	Należności wątpliwe	2 249	4 403	195,78	3,65
	Należności stracone	2 156	2 229	103,39	1,85

Struktura portfela kredytowego w 2023

Najwyższe saldo wśród kredytów w podziale na podmioty zanotowały kredyty rolników indywidualnych, które na koniec 2023 roku wynosiły 76 467 tys. zł, co w porównaniu z rokiem ubiegłym stanowiło wzrost udziału o 7,38 pp..

Wśród kredytów dla rolników indywidualnych najwyższe saldo odnotowały kredyty obrotowe, które wyniosły 36 994 tys. zł.

Największy udział w strukturze kredytów miały kredyty zaciągnięte przez rolników tj. 63,40% obliża kredytowego, z czego 30,67 % to kredyty obrotowe.

Na koniec grudnia 2023 roku należności zagrożone (pomijając należności pod obserwacją) uległy zmianie w stosunku do ubiegłego roku i stanowiły 5,58 % obliża kredytowego. Kwotowo należności te wzrosły o 2 187 tys. zł w porównaniu z rokiem poprzednim.

VII. GŁÓWNE POZYCJE PASYWÓW BANKU

Największą kwotę środków Bank pozyskał od sektora niefinansowego. Środki te na dzień 31.12.2023 roku wyniosły 335 985 tys. zł., co w strukturze pasywów stanowiło 75,26 %.

Drugim co do wielkości źródłem finansowania działalności były zobowiązania wobec sektora instytucji rządowych i samorządowych w kwocie 50 538 tys. zł, tj. 11,32 % pasywów, trzecim - kapitały Banku w kwocie 45 907 tys. zł., tj. 10,28 %.

Struktura pasywów (dane w tys. zł)

Wyszczególnienie	Dane na 31.12.2022	Struktura %	Dane na 31.12.2023	Struktura %	Dynamika %	Różnica
Operacje z bankiem centralnym - razem	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Zobow. wobec s. finansowego	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Zobow. wobec s. niefinansowego	307 753	74,04	335 985	75,32	109,17	28 232,00
Zobow. wobec s. inst. rząd. i samorząd.	59 485	14,31	50 538	11,33	84,96	-8 947,00
Inne pasywa	1 648	0,40	2 397	0,54	145,45	748,00
Rezerwy celowe na zobowiązania pozabilansowe	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00
Rezerwa na ryzyko ogólne	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00
Kapitały (fundusze) i zobow. podporz.	37 129	8,93	45 907	10,29	123,64	8 778,00
Wynik (zysk/strata) z lat ubiegłych	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Wynik (zysk/strata) roku bieżącego	9 655	2,32	11 222	2,52	116,23	1 567,00
Pasywa razem	415 670	100,00	446 049	100,00	107,31	30 379,00

Ogółem kwota pozyskanych depozytów od sektora niefinansowego i instytucji samorządowych wynosiła 386 370 tys. zł przy dynamice rocznej 105,25 %.

Zgromadzone depozyty terminowe i środki na rachunkach bieżących w BS Mońki wg stanu na 31.12.2023 r. w poszczególnych placówkach kształtowały się następująco:

1. BS Mońki – 224 812 tys. zł.
2. O/Jaświły – 46 226 tys. zł.
3. O/Trzcianne – 50 708 tys. zł.
4. O/Goniądz – 40 517 tys. zł.
5. Filia Nr 1 – 24 107 tys. zł.

Informacja o strukturze depozytów (w tys. zł)

	Sektor finansowy		Sektor niefinansowy			Sektor instytucji rządowych i samorządowych		
	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	Dynamika %	31.12.2022	31.12.2023	Dynamika %
Depozyty bieżące	0	0	169 070	170 498	100,85	59 485	50 538	84,96
Depozyty terminowe	0	0	138 683	165 487	119,33	0	0	0
RAZEM	0	0	307 753	335 985	109,17	59 485	50 538	84,96

W stosunku do 31.12.2022 roku w bazie depozytowej wystąpił:

- wzrost depozytów ogółem o 5,25 %, co stanowi 19 285 tys. zł.
- spadek depozytów bieżących ogółem o 3,29 %, co stanowi 7 519 tys. zł,
- wzrost depozytów bieżących od sektora niefinansowego o 0,85 %, co stanowi 1 428 tys. zł,
- spadek depozytów bieżących od instytucji rządowych i samorządowych o 15,04 %, co stanowi 8 947 tys. zł,
- wzrost depozytów terminowych ogółem o 19,33 %, co stanowi 26 804 tys. zł,
- wzrost depozytów terminowych od sektora niefinansowego o 19,33 %, co stanowi 26 804 tys. zł,
- depozyty terminowe od sektora instytucji rządowych i samorządowych pozostały na tym samym poziomie (brak depozytów terminowych w tym sektorze).

Struktura depozytów w ujęciu podmiotowym (w tys. zł.)

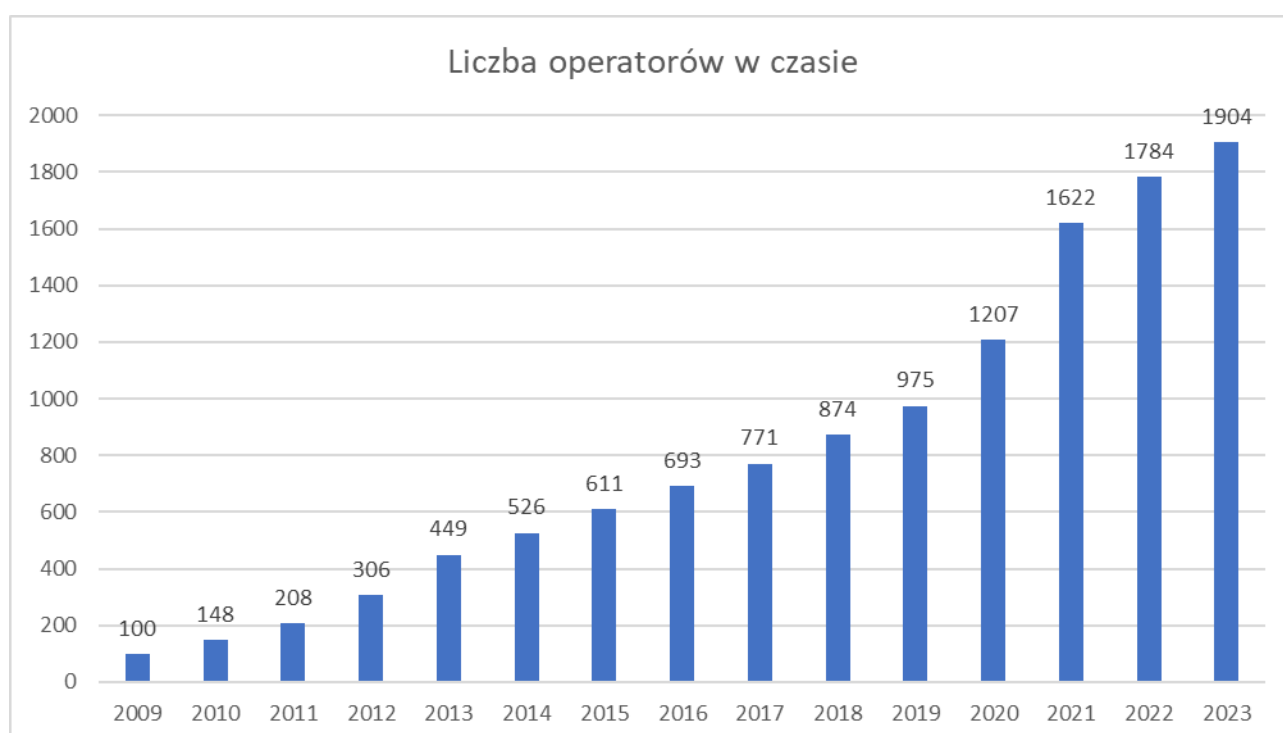
Wyszczególnienie	Dane na 31.12.2022	Struktura %	Dane na 31.12.2023	Struktura %	Dynamika %
Przedsiębiorstwa	13 999	3,81	15 161	3,92	108,30
Przedsiębiorcy indywidualni	6 951	1,89	12 651	3,27	182,00
Osoby prywatne	197 039	53,65	223 068	57,71	113,21
Rolnicy indywidualni	87 146	23,73	82 558	21,36	94,74
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	2 618	0,71	2 547	0,66	97,29
Instytucje rządowe i samorządowe	59 485	16,20	50 538	13,07	84,96
Suma depozytów	367 238	100,00	386 523	100,00	105,25

Największą kwotę środków Bank pozyskał od osób prywatnych. Środki te na dzień 31.12.2023 roku wyniosły 223 068 tys. zł, co w strukturze depozytów w ujęciu podmiotowym stanowiło 57,71 %. Na drugim miejscu znalazły się depozyty od rolników indywidualnych w kwocie 82 558 tys. zł. co w strukturze stanowiło 21,36 %.

Na koniec grudnia 2023 roku saldo lokat założonych przez kanał bankowości elektronicznej wynosiło 4 145 tys. zł.

Na dzień 31.12.2023 r. ilość użytkowników bankowości elektronicznej wynosiła 1 904 szt. W porównaniu do 2022 r. nastąpił przyrost o 120 użytkowników bankowości elektronicznej.

Przyrost użytkowników Internet Banking od momentu wprowadzenia usługi

Liczba rachunków obsługiwanych w 2023 roku wynosiła 11 867 szt. i w porównaniu do roku 2022 wzrosła o 168 szt., tj. 1,44 %.

Struktura i dynamika rachunków prowadzonych w Banku Spółdzielczym w Mońkach

Lp.	Wyszczególnienie:	Ilość w szt. 2022 rok	Ilość w szt. 2023 rok	Dynamika %	Struktura %
I. Rachunki podmiotów niefinansowych					
1	Osoby prywatne:				
	• bieżące	4 919	4 902	99,65	41,31
	• depozyty terminowe PLN	2 434	2 656	109,12	22,38

	• depozyty terminowe dewizowe	110	116	105,45	0,98
	• bieżące walutowe	93	106	113,98	0,89
2	Podmioty gospodarcze:				
	• bieżące	3 752	3 685	98,21	31,05
	• terminowe	15	18	120,00	0,15
	• bieżące walutowe	21	23	109,52	0,19
II. Rachunki instytucji samorządowych					
3	• bieżące	352	353	100,28	2,97
	• terminowe	0	0	0	0
	• bieżące walutowe	3	8	266,67	0,07
	Razem rachunków obsługiwanych:	11 699	11 867	101,44	100,00

VIII. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Wynik finansowy brutto za analizowany okres 2023 roku wyniósł 14 135 tys. zł i był wyższy o 15,11%, tj. o 1 855 tys. zł, od wyniku uzyskanego w analogicznym okresie 2022 roku. Wynik finansowy netto wyniósł 11 222 tys. zł i był wyższy o 14,77%, tj. o 1 444 tys. zł od wyniku uzyskanego w analogicznym okresie poprzedniego roku. W stosunku do danych na 31 grudnia 2022 roku wzrosły przychody z tytułu odsetek o 23,64%, przy równoczesnym wzroście kosztów odsetek o 87,37%. W konsekwencji wynik z tytułu odsetek był wyższy o 9,15%, tj. o 1 790. zł. Wynik z tytułu prowizji spadł o 3,81%, tj. o 67 tys. zł.

Wzrost wyniku finansowego był konsekwencją podwyżek stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej. Podwyżki stóp wpłynęły na zmiany wysokości oprocentowania (podwyższenie) produktów kredytowych i depozytowych oferowanych przez Bank.

Wzrost wyniku z tytułu odsetek wpłynął na wzrost wyniku działalności bankowej o 8,21%, tj. o 1 756 tys. zł. W analizowanym okresie 2023 roku wynik działalności bankowej tworzony był w 92,27% z wyniku z tytułu odsetek, przed rokiem natomiast w 91,48%. Udział wyniku z tytułu prowizji w wyniku działalności bankowej wyniósł 7,31%.

Koszty działania banku z amortyzacją wzrosły o 2,44%, tj. o 188 tys. zł, przy wzroście wynagrodzeń z narzutami o 21,16%, tj. o 1 053 tys. zł; pozostałe koszty działania spadły o 39,80 %, tj. o 1 011 tys. zł, odpisy amortyzacyjne wzrosły o 1,47 %, tj. o 146 tys. zł.

Różnica wartości rezerw wyniosła na datę 31 grudnia 2023 roku 1 145 tys. zł, przed rokiem różnica wartości rezerw wyniosła 1 433 tys. zł. Zmiana wartości – spadku - wyniosła 288 tys. zł.

Rachunek zysków i strat (dane w tys. zł)

Wyszczególnienie	Dane na 31.12.2022	Udział w wyniku działalności bankowej %	Dane na 31.12.2023	Udział w wyniku działalności bankowej %	Dynamika %	Różnica
Przychody z tytułu odsetek	24 016	112,28	29 693	128,29	123,64	5 677
Koszty odsetek	4 449	20,80	8 336	36,01	187,37	3 887
Wynik z tytułu odsetek	19 567	91,48	21 357	92,27	109,15	1 790
Wynik z tytułu prowizji	1 760	8,23	1 693	7,31	96,19	-67
Przychody z akcji, udziałów i innych papierów wart.	0	0,00	0	0,00	0,00	0
Wynik operacji finansowych	0	0,00	11	0,05	0,00	11
Wynik z pozycji wymiany	63	0,29	85	0,37	134,92	22
Wynik działalności bankowej	21 390	100,00	23 146	100,00	108,21	1 756
Wynik z pozost. przychodów i kosztów operacyjnych	35	0,16	34	0,15	97,14	-1
Koszty działania banku z amortyzacją	7 712	36,05	7 900	34,13	102,44	188
Koszty wynagrodzeń z narzutami	4 977	23,27	6 030	26,05	121,16	1 053
Pozostałe koszty	2 540	11,87	1 529	6,61	60,20	-1 011
Amortyzacja	195	0,91	341	1,47	174,87	146
Różnica wartości rezerw i aktualizacji	1 433	6,70	1 145	4,95	79,90	-288
Zysk(strata) brutto	12 280	57,41	14 135	61,07	115,11	1 855
Obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)	2 625	12,27	2 913	12,59	110,97	288
Zysk(strata) netto	9 655	45,14	11 222	48,48	116,23	1 567

W analizowanym okresie 2023 roku dokonano następujących nakładów inwestycyjnych:

1. Samochód osobowy Toyota RAV4 Comfort - 165 661,51 zł,
2. Urządzenie wielofunkcyjne Kyocera 1 szt - 2 829,00 zł,
3. Drukarka Kyocera 2 szt – 4 280,40 zł,
4. Wymiana klimatyzatorów 2 szt – 14 661,60 zł,
5. Wymiana TV przemysłowej w O/ Goniądz i O/ Trzcianne – 28 144,56 zł,
6. Pompa ciepła – O/Goniądz, O/Trzcianne, O/Jaświły – 188 805,00 z ł,
7. Komputer stacjonarny Dell Vostro 2 szt, notebook Dell – 2 szt – 21 057,60 zł,
8. Agregat prądotwórczy – Centrala BS – 123 250,00 zł,
9. W O/Trzcianne – dokonano rozbiórki budynku gospodarczego, zagospodarowano teren wokół budynku banku – ułożono kostkę brukową – łączna wartość remontu 18 450,00 zł,

10. W O/Goniądz – remont ogrodzenia, parkingu- ułożono kostkę brukową, remont schodów wejściowych oraz pomalowano pomieszczenie skarbiec- łączna wartość remontu – 51 660,00 zł.
 11. Serwer sieciowy QNAP – 8 536,20 zł,
 12. Serwer Lenovo – serwer zapasowy w ZUI Novum – 69 384,30 zł,
 13. Projektor EPSON z wyposażeniem – 10 356,60 zł,
 14. Ekspres do kawy Siemens 2 szt – 6 449,01 zł,
 15. Liczarka do banknotów Selectic – 2 890,50 zł,
 16. Szafa serwerowa – 2 644,50 zł,
 17. Licencja na moduł Hurtownia Danych – 27 939,02 zł,
 18. Licencja CSP MS WIN do serwera zapasowego w ZIU Novum – 5 319,75 zł,
 19. Licencja Windows, Proxmox do serwera zapasowego w ZUI Novum- 7 730,55 zł.
- Łączna wartość nakładów inwestycyjnych w 2023 roku wyniosła – 760 050,10 zł.

IX. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI EKONOMICZNE EFEKTYWNOŚCI DZIAŁANIA BANKU

Wyszczególnienie	Dane na 31.12.2022	Dane na 31.12.2023	Różnica p.p.
Stopa zwrotu z aktywów ROA netto	2,47%	2,64%	0,17
Stopa zwrotu z funduszy ROE netto	23,33%	21,22%	-2,11
Udział wyniku działalności bankowej w aktywach	5,15%	5,19%	0,04
Wskaźnik C/I	35,03%	33,10%	-1,93
Rentowność brutto	86,93%	77,34%	-9,59
Rentowność netto	69,21%	61,40%	-7,81

W stosunku do końca grudnia 2022 r. nastąpił wzrost wskaźnika stopy zwrotu z aktywów ROA. Jest to efektem dużego przyrostu zysku, zarówno brutto jak i netto, w porównaniu do wzrostu sumy bilansowej. Stopa zwrotu z aktywów ROA wzrosła o 0,17 pp. i wyniosła na koniec analizowanego okresu 2,64%, przy wzroście wyniku finansowego netto o 116,23%. Stopa zwrotu z funduszy ROE (wskaźnik również oparty na wyniku finansowym netto) spadła o 2,11 pp. i wyniosła 21,22%.

Udział kosztów działania banku z amortyzacją do wyniku z działalności bankowej (C/I) spadł o 1,93 pp., do poziomu 33,10%.

Bank zapewniał bezpieczeństwo interesów deponentów, regulował terminowo wszelkie dyspozycje klientów, na bieżąco regulował zobowiązania wobec Urzędu Skarbowego, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, pracowników oraz inne.

Bank zachowywał płynność finansową i wygospodarował dodatni wynik finansowy. Łączny współczynnik kapitałowy na koniec grudnia 2023 r. ukształtował się na wysokim poziomie i wyniósł 35,88%.

X. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka określa ogólne zasady funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem w Banku oraz cele strategiczne w tym zakresie. Bardziej szczegółowe zasady i cele jakie przyjmuje Bank w zarządzaniu ryzykami – oparte o założenia strategiczne – sformułowane zostały w poszczególnych procedurach zarządzania ryzykami.

Zgodnie z podstawowymi założeniami proces zarządzania ryzykiem w Banku obejmuje identyfikację ryzyka, jego pomiar, monitorowanie, raportowanie i kontrolę. Dla utrzymania ryzyka na akceptowalnym poziomie Bank wyznacza limity na poszczególne rodzaje ryzyka.

Zgodnie ze „Strategią zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Mońkach”, zidentyfikowano następujące rodzaje ryzyka:

1. ryzyko kredytowe, w tym ryzyko koncentracji zaangażowań, ryzyko ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie oraz ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych,
2. ryzyko rynkowe, rozumiane jako walutowe oraz,
3. ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
4. ryzyko operacyjne,
5. ryzyko płynności i finansowania,
6. ryzyko braku zgodności,
7. ryzyko kapitałowe (niewypłacalności), będące pochodną ww. ryzyk,
8. ryzyko biznesowe (w tym ryzyko wyniku finansowego),
9. ryzyko bancassurance,
10. ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej,
11. ryzyko reputacji,
12. ryzyko prowadzenia działalności (conduct risk)
13. inne ryzyka uznane przez Bank za istotne, na podstawie Procedury szacowania kapitału wewnętrznego oraz oceny adekwatności kapitałowej.

Według stanu na 31.12.2023 roku realizacja założeń dotyczących zarządzania w zakresie poszczególnych ryzyk przedstawia się następująco:

1. Ryzyko kredytowe

W odniesieniu do portfela kredytowego, ryzyko kredytowe to ryzyko związane z niewywiązaniem się kredytobiorcy z wynikającego z zawartej z bankiem umowy obowiązku spłaty kredytu, co w konsekwencji prowadzi do poniesienia przez Bank straty z tytułu utraty pożyczonych środków i braku przychodów w postaci odsetek od kredytu. Bank równoważy skutki ryzyka wynikające z prowadzonej działalności kredytowej w drodze zarządzania ryzykiem kredytowym, monitorowaniem ekspozycji kredytowych oraz tworzeniem rezerw.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym polega na redukowaniu niebezpieczeństwa braku spłaty kredytu i odsetek w ustalonych terminach. Zarządzanie to koncentruje się na zabezpieczeniu Banku przed nadmiernym ryzykiem w odniesieniu do pojedynczego kredytu i łącznego zaangażowania kredytowego, minimalizowania zagrożeń oraz stosowania odpowiednich procedur kredytowych. Zagrożone ekspozycje kredytowe w 2023 r. stanowiły 5,58% portfela kredytowego Banku. W 2023 roku limity wynikające z Ustawy Prawo Bankowe oraz Rekomendacji C nie zostały przekroczone. Nie wystąpiły również przekroczenia ustalonych limitów ostrożnościowych. Bank nie był narażony na ryzyko z tytułu dużych zaangażowań kredytowych. Bank wyznacza wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe metodą standardową. Na koniec 2023 r. alokacja kapitału na ryzyko kredytowe wyniosła 7 626 tys. Bank nie tworzył dodatkowego wymogu kapitałowego.

2. Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe określane jako ryzyko kursowe (rynkowe) to niebezpieczeństwo pogorszenia się sytuacji finansowej Banku wskutek niekorzystnej zmiany kursu walutowego. Związane jest ono z niedopasowaniem odpowiednich pozycji aktywów i pasywów banku, których wartość wyrażona jest w walucie obcej oraz zawartymi transakcjami, tj. zmianą kursu walutowego między dniem zawarcia transakcji a dniem, w którym otrzymywana jest płatność (ryzyko kursowe). Zarządzanie ryzykiem walutowym polega m.in. na zawieraniu transakcji o takiej strukturze oraz warunkach, które w najbardziej efektywny sposób zabezpieczają Bank przed potencjalnymi stratami z tytułu zmian kursów walutowych minimalizując związane z nim ryzyko. Łączny wymóg z tytułu ryzyka walutowego w Banku obliczany jest metodą podstawową i w roku 2023 podobnie jak w poprzednim wynosił zero, ponieważ pozycja walutowa całkowita nie przekroczyła 2% funduszy własnych Banku.

3. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej - możliwość spadku/wzrostu dochodów odsetkowych

spowodowana przewidywanymi lub nieoczekiwanymi zmianami rynkowych stóp procentowych.

W Banku Spółdzielczym w Mońkach występują trzy podstawowe rodzaje ryzyka stopy procentowej:

- Ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania
- Ryzyko bazowe
- Ryzyko opcji klienta.

Analizy ryzyka stopy procentowej wykazują, iż największy wpływ na zmianę wyniku odsetkowego w Banku ma ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów oraz ryzyko bazowe. W znacznie mniejszym stopniu wpływ na zmiany wyniku odsetkowego ma ryzyko opcji klienta.

Ryzyko ograniczono poprzez stosowanie systemu limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów. Bank kształtował strukturę aktywów i pasywów oprocentowanych oraz zobowiązań pozabilansowych, generujących potencjalne ryzyko stopy procentowej, biorąc pod uwagę występujące tendencje w zakresie zmian rynkowych stóp procentowych.

W 2023 roku przekroczony został limit na rozpiętość pomiędzy marżą odsetkową a marżą graniczną w analizie wg stanu na 31.12.2023r. Przyczyną przekroczenia tego limitu był niższy wynik z tytułu prowizji, niższy wynik z tytułu odsetek, wyższa różnica wartości rezerw i aktualizacji, niższa marża odsetkowa oraz wyższy stan aktywów oprocentowanych (wykonanie w stosunku do planu na 2023r.). Pozostałe limity ograniczające poziom ryzyka stopy procentowej nie zostały przekroczone.

Poziom zobowiązań pozabilansowych nie wymagał sporządzenia dodatkowej analizy. Poziom aktywów i pasywów walutowych nie wymagał wyodrębnienia tych środków do odrębnej analizy. Kształtowanie się rynkowych stóp procentowych pozytywnie wpłynęło na wypracowanie przez Bank marży odsetkowej na oczekiwanym poziomie. Marża odsetkowa kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Dane na 31.12.2022	Dane na 31.12.2023	Różnica
Średnie oprocentowanie aktywów	7,47%	6,30%	-1,17 pp.
Średnie oprocentowanie pasywów	1,99%	2,01%	0,02 pp.
Rozpiętość odsetkowa	5,49%	4,29%	-1,20 pp.
Marża odsetkowa	5,68%	4,53%	-1,15 pp.

W 2023 roku wystąpił wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka stopy procentowej.

Kapitał wewnętrzny z tytułu ryzyka stopy procentowej wg stanu na koniec grudnia 2023 r. wyniósł 3 805,10 tys.

4. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne nie ma charakteru finansowego, ale jego skutki mogą mieć negatywne oddziaływanie finansowe. W Banku analizie poddawane są rejestry: zdarzeń wewnętrznych oraz zewnętrznych ryzyka operacyjnego, skarg i reklamacji, spraw sądowych oraz prania brudnych pieniędzy jak również czynniki wpływające na wzrost ryzyka oraz prezentowane są wnioski zawierające propozycje działań, zmierzających do minimalizowania skutków występowania incydentów ryzyka operacyjnego oraz ryzyka braku zgodności. Rejestr zdarzeń prowadzony jest w ramach siedmiu rodzajów zdarzeń zgodnych z załącznikiem 1 do Rekomendacji M oraz trzech linii biznesowych (bankowość komercyjna, bankowość detaliczna, płatności i rozliczenia). W konsekwencji zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku zidentyfikowano obszary generujące największą ilość incydentów. Należą do nich – dokonywanie transakcji oraz zarządzanie procesami (awarie systemów oraz praca bankomatu). W Banku nie zanotowano oszustw wewnętrznych i zewnętrznych. Nie zanotowano żadnych błędów w zakresie naliczania i ewidencji wynagrodzeń, podatku i składek. Nie wydarzył się żaden wypadek przy pracy. Nie odnotowano nieprawidłowości w prowadzeniu dokumentacji pracowniczej, nieprawidłowości w rozwiązywaniu umów o pracę, które skutkowałyby sprawami sądowymi lub informacjami do prasy. Nie zanotowano skarg i wniosków na jakość obsługi, terminowość realizacji zleceń w Banku Spółdzielczym w Mońkach oraz w jego oddziałach. W Banku nie toczą się sprawy sądowe z powództwa osób zewnętrznych z tytułu nie przestrzegania przez Bank przepisów prawa. Nie stwierdzono obrotu środkami pieniężnymi pochodzącymi z nielegalnego obrotu, z nieujawnionych źródeł. Bank tworzył wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne zgodnie z zapisami Rozporządzenia 575/2013 UE. Wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne wyliczany jest raz w roku po zakończeniu roku obrotowego. Wymóg z tytułu ryzyka operacyjnego na 2023r. wyniósł 2 589 tys.

5. Ryzyko płynności i finansowania

Ryzyko płynności - to ryzyko braku możliwości wywiązania się z bieżących zobowiązań Banku wskutek braku aktywów o dużej płynności (gotówki, środków na rachunku bieżącym Banku, lokat krótkoterminowych, łatwo zbywalnych papierów wartościowych) lub możliwości zaciągnięcia dodatkowych zobowiązań, jak również ryzyko, że Bank będzie zmuszony sprzedać aktywa mniej płynne ze stratą aby zaspokoić zapotrzebowanie na środki

płynne.

Mając na uwadze fakt, że ryzyko płynności jest jednym z najważniejszych ryzyk w działalności bankowej, Bank nasz zobowiązany jest do zarządzania ryzykiem płynności w sposób zapewniający utrzymanie płynności bieżącej, krótkoterminowej, średnioterminowej i długoterminowej.

Poziom ryzyka płynności Banku w roku 2023 był zadawalający. Bank posiadał odpowiedni poziom aktywów płynnych oraz stabilną bazę depozytową, dysponował także dodatkowymi narzędziami regulowania płynności m.in. poprzez:

- lokaty płynnościowe,
- bony pieniężne NBP,
- dopuszczalny limit w banku zrzeczającym.

Podstawowym zadaniem było zabezpieczenie potrzeb płynnościowych Klientów Banku oraz zapewnienie sprawnego rozrachunku rozliczeń bankowych.

W roku 2023 nie stwierdzono przekroczenia limitów ostrożnościowych związanych z ryzykiem płynności. W roku 2023 limity nadzorcze wynikające z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dn. 26 czerwca 2013 r. były przestrzegane i ani razu nie zostały przekroczone. Wskaźniki wynikające z rozporządzenia CRR na koniec grudnia 2023 roku kształtowały się następująco:

- Wskaźnik pokrycia wpływów netto LCR - 360% (min. 100%).
- Wskaźnik stabilnego finansowania NSFR - 171% (min. 100%).

6. Ryzyko braku zgodności

W roku 2023 Bank w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności dążył do minimalizowania skutków nieprzestrzegania zewnętrznych i wewnętrznych regulacji prawnych, poprzez stałe aktualizowanie i dostosowywanie procedur bankowych, wsparcie informatyczne i szkolenia pracowników. W ramach procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku w 2023 r. kontynuowano proces analizy informacji o zmianach przepisów prawa dotyczących Banków Spółdzielczych. Wyniki przedmiotowej analizy zostały przekazane do komórek organizacyjnych Banku w celu umożliwienia podjęcia działań zmierzających do ograniczenia ewentualnych negatywnych skutków wynikających z niezgodności regulacji wewnętrznych z obowiązującymi przepisami prawa.

Jak wynika z analizy ryzyka braku zgodności za 2023 r. koszty Banku z tytułu ryzyka braku zgodności, wynikające z nieprzestrzegania wewnętrznych lub zewnętrznych przepisów prawa stanowiły 0 % kosztów ogółem Banku. W związku z powyższym w 2023 roku nie wystąpił

wymóg kapitałowy na ryzyko braku zgodności.

7. Ryzyko kapitałowe

Poziom adekwatności kapitałowej wyznacza relacja uznanych funduszy własnych banku do kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem. Pakiet regulacyjny CRD IV/CRR obowiązujący od 01.01.2014 r. wprowadził podział funduszy własnych na kapitał TIER I (podstawowy) i TIER 2 (II kategorii) oraz nowe wskaźniki pomiaru poziomu adekwatności kapitałowej, zastępujące dotychczasowy współczynnik wypłacalności. Zarządzanie adekwatnością kapitałową ukierunkowane było na utrzymywanie kapitału w sposób ciągły, na poziomie adekwatnym do skali oraz profilu ryzyka działalności Banku.

W 2023 r. Bank utrzymywał adekwatność kapitałową na poziomie gwarantującym pełne bezpieczeństwo działania, zaś nadwyżka kapitałową pozwalała na dalszy rozwój działalności. Na dzień 31.12.2023 r. uznane łączne kapitały wynosiły 45 812 tys. zł. Całkowity wymóg kapitałowy wynosił 10 215 tys. i stanowił 22,30% funduszy własnych. Wskaźniki adekwatności kapitałowej były na dobrym poziomie, powyżej określonego minimum i wynosiły:

- łączny współczynnik kapitałowy – 35,88%,
- wewnętrzny współczynnik wypłacalności – 26,14%,
- współczynnik kapitału TIER 1 – 35,88%,
- wskaźnik dźwigni – 10,21%.

8. Ryzyko biznesowe

Ryzykiem biznesowym (w tym ryzykiem wyniku finansowego) Bank zarządza opracowując plan ekonomiczno-finansowy, w którym uwzględnia wpływ warunków makroekonomicznych na poziom ryzyk oraz adekwatność kapitałową w okresie planowanym. Ocena ryzyka biznesowego jest nierozzerwalnie powiązana z analizą otoczenia: w skali makro (ekonomicznego, społecznego i regulacyjnego) i w skali mikro (warunki konkurencji na lokalnym rynku). Analiza makrootoczenia w głównej mierze to analiza PKB, stopy bezrobocia zarejestrowanego, stopy inflacji, stopy referencyjnej NBP. Zapowiedzi o zaostrzeniu przepisów nadzorczych skłoniły do analizy sytuacji Banku. Bank przeprowadził biznesowe testy warunków skrajnych jako element weryfikacji planu finansowego i możliwości wypracowania odpowiedniego wyniku finansowego. Zaplanowane zadania i cele zostały zrealizowane. Bank osiągnął na koniec 2023 r. wynik finansowy netto na poziomie 11 222 tys. zł. Plan finansowy został wykonany w 91,60%. Wypracowany w 2023 roku wynik

finansowy pozwoli na odpowiednie wzmocnienie funduszy własnych Banku.

9. Ryzyko bancassurance

Ryzyko bancassurance nie jest ryzykiem występującym bezpośrednio w działalności Banku. Przejawia się poprzez wpływ na pozostałe, zidentyfikowane w Polityce Banku w zakresie bancassurance ryzyka, takie jak: kredytowe, reputacji, prawne (ryzyko braku zgodności), operacyjne. W 2023 roku w Banku nie wystąpiła konieczność windykacji z zabezpieczeń w formie ubezpieczeń. Wpływ bancassurance na ryzyko kredytowe w 2023 roku oceniono jako niski. W Banku wystąpiły przypadki odmowy wypłaty odszkodowania z tytułu umów ubezpieczenia zawartych przez Bank. Odmowy wypłaty odszkodowania wynikały z braku ubezpieczonego ryzyka. Pomimo tych zdarzeń nie wpłynęły skargi ani reklamacje klientów pod adresem produktów ubezpieczeniowych. Zasady współpracy są w pełni przestrzegane. Ocenia się wpływ bancassurance na ryzyko reputacji jako nieistotne. Na skutek sprzedaży ubezpieczeń w 2023 roku nie wystąpiło w Banku ryzyko prawne (braku zgodności) oraz nie wystąpiły zdarzenia ryzyka operacyjnego związane ze sprzedażą ubezpieczeń.

Dane uzupełniające z zakresu istotnych ryzyk znajdują się w informacji dodatkowej do Sprawozdania finansowego Banku za 2023 rok.

10. Ryzyko nadmiernej dźwigni

Ryzyko nadmiernej dźwigni - ryzyko wynikające z podatności Banku na zagrożenia z powodu dźwigni finansowej, które może wymagać podjęcia niezamierzonych działań korygujących jego plan finansowy, w tym awaryjnej sprzedaży aktywów mogącej przynieść straty lub spowodować konieczność korekty wyceny pozostałych aktywów Banku. W celu oceny istotności ryzyka nadmiernej dźwigni Bank w okresach kwartalnych wylicza wskaźnik dźwigni finansowej. Według stanu na 31.12.2023 r. wskaźnik ten wyniósł 10,21%. Ryzyko to zostanie uznane za istotne, jeżeli wskaźnik ten liczony na koniec danego kwartału przyjmie wartość niższą niż 5,00 %.

11. Ryzyko reputacji

Celem zarządzania ryzykiem reputacji jest budowa właściwego wizerunku Banku i przeciwdziałanie zjawiskom grożącym utracie wizerunku Banku, jako: stabilnego podmiotu finansowego, spełniającego wymagania prawne i regulacyjne, właściwie reagującego na potrzeby klientów oraz uczestniczącego w pozytywny sposób w rozwoju lokalnego środowiska, a także ich negatywnym konsekwencjom.

Ryzyko reputacji uznawane jest przez Bank za trudnomierzalne. Oznacza to, że nie jest możliwe zbudowanie ilościowych lub jakościowych miar oddających w sposób prawidłowy poziom (ekspozycję) ryzyka, które może ponosić Bank.

Bank z uwagi na uznanie ryzyka reputacji jako nieistotnego dokonuje identyfikacji, pomiaru i monitorowania i raportowania ryzyka reputacji na podstawie innych przyjętych w Banku zasad podczas przeglądu ICAAP, w celu oceny istotności ryzyka, raportując na temat innych rodzajów ryzyka, w tym ryzyka płynności, bancassurance, ryzyka braku zgodności, Bank dokonuje też identyfikacji i pomiaru ryzyka związanego ze zdarzeniami incydentalnymi: w sytuacji wystąpienia incydentów operacyjnych, które mogą spowodować wysokie ryzyko reputacji, w przypadku negatywnych informacji na temat sytuacji Banku, które mogą powodować wysokie ryzyko reputacji oraz wpłynąć w istotny sposób na poziom pozostałych rodzajów ryzyka, w sytuacji występowania incydentów naruszenia zgodności, które mogą spowodować z powodu czynnika reputacji wysokie ryzyko braku zgodności – poziom wysoki lub krytyczny.

12. Ryzyko prowadzenia działalności (conduct risk)

Celem zarządzania ryzykiem prowadzenia działalności jest zapewnienie nawiązywania i utrzymywania relacji sprzedażowych z klientami, a także związanych z rzetelnością realizacji usług oraz rozpatrywania reklamacji, w sposób zapewniający poszanowanie praw klientów, obowiązujących przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów lub klientów, a także zachowanie zasad etyki. Podstawową zasadą jest unikanie sytuacji, gdy zachowanie Banku (związane z oferowaniem produktów niedopasowanych do potrzeb klientów, reklamą, technikami sprzedaży, rozpatrywaniem reklamacji) powoduje złe rezultaty dla klienta i tworzy groźbę powstania strat związanych z przegranyimi sporami sądowymi, kar nakładanych przez organy regulujące rynek lub utraty reputacji. Ryzyko prowadzenia działalności (conduct risk) uznawane jest przez Bank za trudnomierzalne. Oznacza to, że nie jest możliwe zbudowanie ilościowych lub jakościowych miar oddających w sposób prawidłowy poziom (ekspozycję) ryzyka, które może ponosić Bank. Bank z uwagi na uznanie ryzyka prowadzenia działalności jako części ryzyka operacyjnego, dokonuje identyfikacji, pomiaru i monitorowania i raportowania ryzyka na podstawie innych przyjętych w Banku zasad: podczas przeglądu ICAAP, w celu oceny istotności ryzyka, raportując na temat innych rodzajów ryzyka, w tym ryzyka operacyjnego, ryzyka braku zgodności, wdrażania nowych produktów, oceny ryzyka braku zgodności, oceny ryzyka bancassurance. Bank dokonuje też identyfikacji i pomiaru ryzyka związanego ze zdarzeniami incydentalnymi: w sytuacji wystąpienia incydentów

operacyjnych, które mogą spowodować wysokie ryzyko, w sytuacji występowania incydentów naruszenia zgodności, które mogą spowodować wysokie ryzyko braku zgodności.

XI. DZIAŁALNOŚĆ INFORMATYCZNA

Bank realizując przyjęte działania na rok 2023 dążył do zapewnienia bezpieczeństwa i uodpornienia na awarie głównych komponentów systemu informatycznego banku oraz zwiększenia jego wydajności.

W roku 2023 w Banku odbył się audyt informatyczny oraz bezpieczeństwa strony www. W roku 2023 zgodnie z harmonogramem rozpoczęto realizację zaleceń, w tym zakupiono sieciowy serwer plików QNAP.

W maju 2023 roku dokonano migracji z dotychczas używanego systemu bankowego Novum Bank Enterprise NOE na nową wersję Novum Bank Enterprise NUX opartą na systemie bazodanowym Progress w wersji OE 12.1. W trakcie roku aktualizowano na bieżąco system rozliczeniowo-księgowy Novum Bank Enterprise NUX. Dokonano licznych aktualizacji oprogramowania funkcjonującego w Banku. Odnowiono oraz wystąpiono o nowe certyfikaty serwerowe oraz osobiste, niezbędne do prawidłowego funkcjonowania banku. W drugiej połowie roku przeprowadzono testy programu Symfonia Kadry i Płace, który skutecznie wdrożono pod koniec roku. Bank dokonał modernizacji serwerowni zapasowej utrzymywanej w siedzibie Novum i odnowił wymagane licencje.

Wojna na Ukrainie miała i wciąż ma istotny wpływ na życie prywatne i zawodowe obywateli. Bank również odczuł skutki sytuacji za naszą wschodnią granicą. W celu zabezpieczenia się przed przerwami w dostawie prądu Bank zakupił i uruchomił agregat prądotwórczy. Trwająca wojna przyczyniła się do zwiększenia inflacji, a co za tym idzie wzrostu cen.

W bankowości internetowej Internet Banking Klienci korzystają z możliwości składania wniosków o świadczenie wychowawcze 800+, świadczenie „Dobry start” tzw. 300+ oraz świadczenie Rodzinny Kapitał Opiekuńczy RKO.

Bank w dalszym ciągu uczestniczy w przygotowanych przez rząd programach pomocowych dla firm Tarcza Antykryzysowa i Tarcza PFR. Zgodnie z założeniami w tym roku Klienci, którzy skorzystali z subwencji z PFR zakończyli spłatę, wszystkie wpłaty i raporty zostały terminowo przekazane do PFR.

Przygotowano system bankowy do testów i uruchomienia w przyszłości usługi mObywatel. Utworzono w systemie Proxmox maszynę wirtualną opartą o system linux i zainstalowano na niej otrzymane z ministerstwa certyfikaty wraz z konfiguracją testową dla

Banku. Wyznaczeni pracownicy zainstalowali na telefonach z systemem Android oraz iOS dostarczoną przez ministerstwo testową wersję aplikacji mObywatel z fikcyjną tożsamością w celu sprawdzenia działania usługi i poprawności konfiguracji. Wdrożona w przyszłości produkcyjnie usługa mObywatel będzie umożliwiała Klientom Banku logowanie się do bankowości elektronicznej Internet Banking. Pracownicy Banku będą mieli możliwość weryfikacji tożsamości Klientów oraz weryfikacji ważności dokumentów tożsamości Klientów podczas bieżącej obsługi.

Na komputerach w Centrali i Oddziałach Banku zaktualizowano system operacyjny Windows oraz oprogramowanie antywirusowe ESET. Odnowiono kończące się licencje na oprogramowanie wymagane do pracy Banku. Bank udostępnił Klientom aktualizację aplikacji mobilnej Nasz Bank 2.0. Zakupiono i wdrożono do systemu NUX nowy moduł Hurtownia Danych. Obsługujący go pracownicy odbyli niezbędne szkolenia. W związku ze zmianą pracowników obsługujących GIIF dokonano niezbędnej konfiguracji stanowisk komputerowych w dziale księgowości i sprawozdawczości – nowe certyfikaty i oprogramowanie do szyfrowania plików do GIIF. Na sali konferencyjnej zainstalowano zakupiony projektor wraz z automatycznie rozsuwanym ekranem.

Centrala Banku oraz Oddziały zostały wyposażone w szybkie łącza światłowodowe od firmy KOBA. W celu izolacji od sieci Banku z wykorzystaniem jednej z dostarczonych linii podłączono w Banku monitoring wizyjny z firmy Securitas do monitorowania tzw. ścieżki pieniądza. W Banku na potrzeby rejestracji nagrań i dostępu zdalnego do urządzenia HikVision dodano bramę sieciową USG310.

W 2023 roku rozpoczęto migrację łączności z Oddziałami z tuneli VPN dostarczonych przez firmę ORANGE na tunele VPN zestawione na bramach sieciowych Banku Zyxel Flex 700 w Centrali oraz Zyxel Flex 200 w Oddziałach z wykorzystaniem łączy światłowodowych dostarczanych przez firmę KOBA. W każdym z Oddziałów skonfigurowano automatyczne przełączanie na zapasowy tunel VPN do Centrali skonfigurowany na łączach LTE od dostawców KOBA oraz PLUS.

W celu poprawy łączności z Bankiem BPS Bank podpisał umowę z firmą VerdIT na usługę SD-WAN oraz nowe urządzenie brzegowe marki Fortinet. Usługa SD-WAN wykorzystuje do łączności dwa niezależne łącza (Orange i KOBA), ruch sieciowy jest automatycznie dzielony między oba łącza z uwzględnieniem ich dostępności i jakości połączenia.

Bank planuje w 2024 r. wdrożenie aplikacji mobilnej Nasz Bank Junior BS Mońki dla osób małoletnich do 13 roku życia. W związku tym poczyniono odpowiednie przygotowania.

Złożono zamówienie w firmie Novum, wyznaczono pracowników do testów, założono w systemie finansowo-księgowym odpowiednie konto oraz dodano wymagane dostępy do kont deweloperskich w konsolach Apple oraz Google.

W 2024 roku planowana jest dalsza modernizacja łączności z Oddziałami. W tym celu planuje się zakup urządzeń do łączności bezprzewodowej LTE ze stałą adresacją IP od innego operatora. Planowana jest wymiana wyeksploatowanej Centrali telefonicznej na nowoczesną centralę z użyciem technologii VoIP.

Planuje się migrację maszyn wirtualnych wykorzystujących system operacyjny CentOS 7, którego wsparcie wygasa z końcem czerwca 2024r. na inny system operacyjny.

W związku z brakiem możliwości aktualizacji systemu Windows 10 na serwerach bankowości elektronicznej (4 szt.) planowany jest zakup licencji serwerowych Windows Serwer 2022.

Wycofywanie wyeksploatowanych stanowisk komputerowych wymusza również zakup nowych komputerów i laptopów wraz z niezbędnym oprogramowaniem m.in. Office.

W celu wyeliminowania przełączania kart sieciowych z sieci bankowej na Internet planuje się zakup licencji na oprogramowanie Vmware Workstation. Według dostawcy obecnie używane wersje wymagają aktualizacji lub zakupu nowych licencji - ze względu na brak możliwości aktualizacji systemu operacyjnego Windows 10 do wyższej wersji.

XII. ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO

W związku z wdrożeniem przez Komisję Nadzoru Finansowego Uchwałą 218/2014 „Zasad Ładu Korporacyjnego” Zarząd Bank Spółdzielczy w Mońkach wprowadził „Zasady Ładu Korporacyjnego” określone w dokumencie Komisji Nadzoru Finansowego poprzez uchwalenie „Polityki zarządzania ładem korporacyjnym w Banku Spółdzielczym w Mońkach”, zgodnie z zasadą proporcjonalności i adekwatności wynikającą ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki Banku.

W wyniku przeglądu Polityki zarządzania ładem korporacyjnym w Banku Spółdzielczym w Mońkach stwierdzono, że:

- 1) Bank ujawnia w formie elektronicznej na swojej stronie internetowej /www.bsmonki.pl/ informacje wymagane przez Zasady ładu korporacyjnego:
 - a) Oświadczenie Zarządu w/s stosowania w Banku Zasad ładu korporacyjnego,
 - b) Schemat struktury organizacyjnej,
 - c) Politykę informacyjną.

- d) Ocenę przestrzegania Polityki wynagradzania za 2022r.
- e) Ocenę stosowania Zasad ładu korporacyjnego za 2022r.
- 2) Bank zapewnia pracownikom odpowiedni dostęp do informacji o zakresach uprawnień, obowiązkach i odpowiedzialności poszczególnych komórek organizacyjnych, które są określone w Regulaminie organizacyjnym.
- Ostatnia zmiana Regulaminu organizacyjnego Banku Spółdzielczego w Mońkach, została wprowadzona Uchwałą Zarządu Banku Nr 76/2023 z dnia 31.08.2023r. Wszyscy pracownicy Banku zostali powiadomieni o zmianie regulaminu organizacyjnego.
- 3) Bank zweryfikował Politykę informacyjną Banku Spółdzielczego w Mońkach, zatwierdzoną i co najmniej raz w roku weryfikowaną przez Radę Nadzorczą Banku. Ostatnia zmiana Polityki informacyjnego Banku Spółdzielczego w Mońkach, została wprowadzona Uchwałą Zarządu Banku Nr 113/2023 z dnia 14.12.2023 r. zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 58/2023 z dnia 20.12.2023r. Polityka informacyjna Banku zapewnia ochronę informacji, zgodnie z przepisami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Polityka informacyjna realizuje rekomendacje KNF publikuje dodatkowe informacje dotyczące ryzyka operacyjnego, ryzyka płynności oraz systemu kontroli wewnętrznej, a także informacje wymagane przez Rekomendację Z KNF;
- 4) Na podstawie Rejestru zdarzeń ryzyka operacyjnego w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. nie stwierdzono incydentów ryzyka operacyjnego związanych z respektowaniem ochrony praw pracowników.
- 5) W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. roku Bank prowadził odpowiednią politykę kadrową oraz szkoleniową związaną z zatrudnianiem oraz rozwojem umiejętności pracowników. Bank przestrzega odpowiednich przepisów prawa pracy w ramach realizacji tej polityki.

XIII. INFORMACJE DODATKOWE.

Nawiązując do Art. 111a Prawa bankowego z dnia 29 sierpnia 1997 r. Dz. U. Nr 140 poz. 939 z póź. zm. tekst jednolity z dnia 13 stycznia 2015 roku Dz. U. z 2015 r. poz.128, niniejsze sprawozdanie z działalności Banku, zawiera zalecane dodatkowe informacje:

- 1) Zgodnie ze Statutem obszarem działania banku jest województwo podlaskie. Bank realizuje swoje zadania za pośrednictwem Centrali oraz trzech jednostek organizacyjnych i jednej filii zajmujących się obsługą klienta zlokalizowanych na terenie powiatu monieckiego.

- 2) Suma przychodów ogółem Banku wg stanu na 31.12.2023 r. wyniosła 32 411 tys. zł przy poniesionych kosztach 18 276 tys. zł.
- 3) Liczba pracowników w przeliczeniu na pełen etat wynosiła 44,06 etatów.
- 4) Bank wykazał zysk brutto w kwocie 14 135 tys. zł.
- 5) Podatek dochodowy wyniósł 2 913 tys. zł.
- 6) Stopa zwrotu z aktywów netto wyniosła 2,64%, stopa zwrotu z kapitałów wyniosła 21,22%.
- 7) Bank nie zawierał umowy, o której mowa w art. 141t ust.1 Prawa bankowego.

W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, który obejmuje całą działalność Banku. W celu sformalizowania systemu kontroli wewnętrznej i zapewnienia prawidłowego i skutecznego jej funkcjonowania, wprowadzono "Regulamin kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Mońkach", który określa cel, zakres i zasady funkcjonowania kontroli wewnętrznej. Za zorganizowanie oraz prawidłowe funkcjonowanie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej odpowiada Zarząd Banku. Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność. Bezpośredni nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej w tym nad audytem wewnętrznym sprawuje Prezes Zarządu.

Celem systemu kontroli wewnętrznej jest wspomaganie procesów decyzyjnych przyczyniające się do zapewnienia:

1. skuteczności i wydajności działania Banku;
2. wiarygodności sprawozdawczości finansowej, nadzorczej oraz informacji zarządczej;
3. zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi;
4. bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego i informacji.

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest dostosowany do ogólnego profilu ryzyka, tj. obejmuje w szczególności obszary obciążone wysokim ryzykiem, przez które należy rozumieć te obszary działania jednostek lub komórek organizacyjnych, gdzie istnieje potencjalne niebezpieczeństwo wystąpienia nieprawidłowości, które mogą wywoływać niepożądane skutki finansowe lub negatywne zjawiska godzące w bezpieczeństwo i reputację funkcjonowania Banku. W szczególności do obszarów obciążonych ryzykiem w banku zalicza się:

- ❖ działalność kredytową, obsługę klienta, rozliczenia, działalność kasowo-skarbcową, zarządzanie bankiem,
- ❖ bezpieczeństwo fizyczne i informatyczne oraz dbałość o wizerunek i dobre imię Banku

- ❖ obszary działalności danej komórki organizacyjnej Banku, gdzie stwierdzono w trakcie przeprowadzania kontroli, zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych szczególnie dużo błędów i nieprawidłowości.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej Bank identyfikuje i ocenia ryzyko bankowe. Zarząd w cyklach półrocznych przedstawia Radzie Nadzorczej sprawozdanie z realizacji kontroli wewnętrznej.

W oparciu o sprawozdania kontroli wewnętrznej Zarząd przeprowadza weryfikację systemu kontroli wewnętrznej, tj. mechanizmów i procedur kontroli wewnętrznej. Weryfikacja przeprowadzana jest raz w roku, a jej wyniki w formie pisemnej wraz z propozycją zmian są prezentowane Radzie Nadzorczej Banku.

Bank wprowadził przyjętą przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Politykę zapewnienia odpowiedzialności w składzie Zarządu Banku Spółdzielczego w Mońkach oraz zatwierdzoną przez Zebranie Przedstawicieli Politykę zapewnienia odpowiedzialności w składzie Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Mońkach. Członkowie Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku są objęci oceną w zakresie wiedzy, umiejętności i doświadczenia odpowiedniego do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków, a także rękojmi należytego wykonywania tych obowiązków dokonywaną odpowiednio przez Zebranie Przedstawicieli w zakresie oceny Członków Rady Nadzorczej Banku oraz Radę Nadzorczą Banku w zakresie członków Zarządu Banku.

- 1) Bank zamieści sprawozdanie z działalności Banku za 2023 rok oraz cały opis systemu zarządzania na stronie internetowej Banku.
- 2) Na wniosek Komisji Nadzoru Finansowego, Bank będzie ogłaszał także informacje o których mowa w art. 431 – 455 rozporządzenia nr 575/2013.

XIV. ZAŁOŻENIA NA KOLEJNE LATA DZIAŁALNOŚCI

Zgodnie z przyjętą Strategią działania Banku Spółdzielczego w Mońkach Bank będzie realizował przyjętą Misję tj.:

„Bank działa w interesie swoich członków, z poszanowaniem interesu wszystkich klientów. Bank świadczy korzystne i dogodne usługi kredytowe, oferuje bezpieczne i rentowne rachunki oszczędnościowe i rozliczeniowe w sposób rzetelny i konkurencyjny dla wszelkich osób prawnych i podmiotów gospodarczych, rolników, rzemieślników oraz ludności, kierując się ich dobrem oraz dobrze pojętym interesem Banku. Prowadząc działalność Bank bierze pod uwagę interesy wszystkich interesariuszy, o ile nie są one sprzeczne z interesami Banku. Bank, stanowiąc własność członków i będąc efektywnym podmiotem o dobrej kondycji

finansowej, będzie stale dąży do pomnażania korzyści członków Banku oraz wspiera wysiłki na rzecz rozwoju regionu, o ile działania te nie są sprzeczne z interesami Banku”.

Bank w najbliższych latach wyznacza następujące cele strategiczne:

- 1. Stałe doskonalenie jakości obsługi klientów;**
- 2. Dążenie do wzrostu bezpieczeństwa funkcjonowania Banku, poprzez wdrażanie i aktualizację metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz adekwatnością kapitałową;**
- 3. Umacnianie siły kapitałowej.**

Polski sektor bankowy w 2023 r. odnotował znaczący wzrost zysków w porównaniu z 2022r. Wzrosła stabilność, oceniana poprzez wskaźniki adekwatności kapitałowej i płynności, zaś jakość aktywów kredytowych nie uległa pogorszeniu mimo trudnego otoczenia zewnętrznego. W kolejnych latach polska gospodarka będzie zmierzała ku równowadze: obniżanie się inflacji z poziomów bardzo wysokich do umiarkowanych, przyspieszenie wzrostu gospodarczego i obniżki stóp procentowych.

W 2024 roku istotne będzie elastyczne dostosowanie polityki handlowej Banku do zmieniających się warunków otoczenia, tak aby ograniczać ryzyko zapewniając odpowiedni wzrost przychodów.

XV. PODSUMOWANIE

Analiza podstawowych rodzajów ryzyk, występujących w Banku wskazuje na umiarkowany poziom tych ryzyk w działalności Banku. Podstawowe wskaźniki charakteryzuje ogólny poziom (profil) ryzyka zgodne z zaakceptowanym przez Radę Nadzorczą planem ekonomiczno-finansowym.

Poziom analizowanego ryzyka nie zagraża realizacji planu ekonomiczno-finansowego, w zakresie wyniku finansowego, pozwalającego na budowę funduszy własnych na realnym poziomie.

O rozwoju Banku, świadczą znaczące pozycje w rankingach banków spółdzielczych, na które wpływa suma bilansowa (446 049 tys. zł), niski udział kredytów zagrożonych w sumie kredytów oraz korzystny wskaźnik pokrycia kredytów depozytami.

Bank promuje kulturę, czego dowodem są bliskie relacje ze środowiskiem lokalnym w

zakresie działalności społeczno - wychowawczej i kulturalnooświatowej. Dla Banku niezwykle istotne jest zaangażowanie w życie kulturalne lokalnych społeczności.

W 2023 r. Bank podejmował następujące działania promocyjne:

- 1) Promocja wizerunkowa,
- 2) Promocja produktowa,
- 3) Reklama oferty w lokalnej prasie a także poprzez aktualizowanie i modyfikowanie strony internetowej,
- 4) Reklama w BS TV.

Mońki, dn. 20.05.2024r.

***Zarząd Banku Spółdzielczego
w Mońkach***